

співтовариству; зорієнтувати державні й регіональні цільові програми у контексті соціогуманітарного виміру; створити умови щодо формування партнерами від соціогуманітарної сфери позитивного образу бізнесмена і корпорації, які відіграють вагомую роль у соціогуманітарного розвитку суспільства; поширити ринкові відносини на окремі сектори сфери соціогуманітарного чинника економічної безпеки підприємств.

Отже, серед напрямів подальших досліджень зазначеної проблематики на особливу увагу, з нашого погляду, заслуговують перспективи формування в Україні єдиного соціогуманітарного простору як ідентифікаційного середовища безпеки підприємства.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Вівчар О. І. Соціальна безпека: навчальний посібник. Тернопіль: ФО-П Шпак В. Б. 2015. 146 с.
2. Трощинський В. П. Соціогуманітарні пріоритети суспільного розвитку України. Вісник НАДУ. 3'2018. С. 106-113.

УДК 340.1

Засаднюк В. А.

*аспірант Науково-дослідного інституту
приватного права і підприємництва імені
академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України*

Чайківський І. І.

*аспірант Науково-дослідного інституту
приватного права і підприємництва імені
академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України*

Тріль М. І.

*аспірант Академії праці,
соціальних відносин і туризму*

НОРМАТИВНО-ПРАВОВИЙ БАЗИС ОСОБЛИВОСТЕЙ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ ГОСПОДАРСЬКОГО ТОВАРИСТВА

У сучасних умовах активні процеси глобалізації, загострення протистояння на зовнішніх і внутрішніх ринках та підвищення рівня використання методів нецінової конкуренції – все це підвищує значущість економічної безпеки господарського товариства, як однієї з найважливіших характеристик економічної системи, та робить вкрай необхідним об'єктивну її оцінку. Серед існуючих форм підприємницької діяльності господарські товариства займають значне місце, та об'єднують широке коло учасників корпоративних відносин. Господарські товариства мають певні переваги у можливостях нарощування власного та залученого капіталу для розширення

господарської діяльності, впровадження досягнень науково-технічного прогресу тощо, не знижуючи фінансової стійкості. Однак реалізація цих переваг має неоднозначний вплив на стан економічної безпеки підприємства. Тому надзвичайно важливим та актуальним є визначення економічної безпеки господарського товариства з урахуванням особливостей цієї організаційно-правової форми.

Під організацією управління системи економічної безпеки господарського товариства розуміють сукупність заходів організаційно-правового та організаційно-економічного характеру, що передбачає визначення основних завдань, методів, інструментів, засобів, об'єктів та суб'єктів економічної безпеки, а також створення нормативного та інформаційного забезпечення для комплексної протидії загрозам з метою забезпечення стійкої реалізації економічних інтересів суб'єкта господарської діяльності [3].

Головним завданням управління системи економічної безпеки господарського товариства є врахування унікальних корпоративних особливостей, а саме рівня виплати дивідендів, рівня ринкової вартості акцій, рівня ризику господарської діяльності і рівня витрат на соціальні й екологічні цілі, стабільності корпоративних відносин, ефективності корпоративної взаємодії, розбіжностей і протистояння учасників корпорації тощо та формалізація їхнього впливу на корпорацію.

Господарським товариствам властиві як найбільші можливості (збільшення активів, диверсифікованість ризиків, розширення ринків збуту продукції), так і значні загрози (втрата контролю над підприємством, погіршення економічних показників діяльності, припинення діяльності підприємства), що впливають із особливостей процесів злиття та поглинання, а також економіко-правової сутності даної організаційно-правової форми. Ці загрози можуть проявитися як з боку сторонніх осіб, так і з боку учасників корпорації. Для запобігання цьому негативному впливу в умовах нестабільності, невизначеності й стрімко зростаючого рівня конкуренції підприємство повинне постійно здійснювати моніторинг зовнішнього середовища господарювання, щоб уникнути різних загроз [1].

Зрозуміло, що господарські товариства різних розмірів, типів, обсягів діяльності володіють неоднаковими організаційними та фінансовими можливостями. Крім того, різним є рівень ризику, в умовах якого здійснюють діяльність суб'єкти господарювання. На основі проведених досліджень встановлено наступний інструментарій управління економічною безпекою господарського товариства. Початковий етап запровадження представленого інструментарію передбачає визначення рівня економічної безпеки на основі розрахунку основних економічних показників. Наступним етапом пропонується проводити узагальнюючу оцінку рівня фінансової безпеки господарського товариства на підставі зіставлення граничних (критичних і нормальних) та фактичних значень індикаторів. Критичні значення вихідних показників визначаються відповідно до умови мінімально припустимого рівня безпеки, подолання якого означало б перехід господарського товариства в фінансово-небезпечну зону. Графічна інтерпретація отриманих оцінок допомагає кращому сприйняттю і характеризує не тільки поточний стан господарського товариства, але і той стан безпеки, до якого варто прагнути. Цей підхід дає можливість провести аналіз різномірних факторів, що визначають стан

господарського товариства і тенденцій його розвитку. Відповідно до фактичних значень показників і величини їхнього відхилення від граничних значень стан господарського товариства можна характеризувати як: нормальний, коли індикатори економічної безпеки знаходяться в межах граничних значень; передкризовий, коли перевищуються граничні значення хоча б одного з індикаторів; кризовий, коли спостерігається бар'єрне значення більшості основних індикаторів; критичний, коли порушуються всі бар'єри [2].

Отже, впровадження найбільш обґрунтованих заходів щодо управління економічною безпекою господарського товариства передбачає використання методів експертних оцінок, які дозволяють перевести якісні показники в кількісні. За визначеним рівнем безпеки робиться висновок щодо фінансової стійкості та захищеності фінансових інтересів господарського товариства. Рекомендований комплекс заходів для підвищення рівня економічної безпеки охоплює: мінімізацію фінансово-інвестиційних загроз, удосконалення виробничої програми, удосконалення організаційної структури, підвищення кадрового потенціалу управління економічною безпекою господарського товариства. Впровадження запропонованих рекомендацій надасть можливість підвищити якість організації управління економічною безпекою господарського товариства.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Захаров О.І. Комплексність економічної безпеки підприємства та впливи зовнішнього середовища. Ефективність управління в процесі реформування: макро- та мікро- економічний аспекти : колективна монографія / за наук. ред. проф. І.Ф. Радіонової. К. : ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК». 2018. 364 с.
2. Мойсеєнко І.П. Методичні основи оцінювання економічної безпеки суб'єктів господарювання. Наукові праці МАУП. 2019. Вип. 3(30). С. 87–91.
3. Франчук В.І. Особливості організації системи економічної безпеки вітчизняних акціонерних товариств в умовах трансформаційної економіки : монографія. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ. 2020. 440 с.